No. 2555 | Zaterdag 14 Januari 1933. | 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

COMMUNISTISCHE PROPAGANDA.

Eenige maanden geleden hebben we in dit blad melding gemaakt van het verspreiden hier, van een communistisch strooibiljet onder het embleem van hamer en sikkel. Genoemd biljet werd uitgegeven door een speciale afdeeling voor de landen der Caraïbische Zee van de groote Communistische Organisatie die in geheel Zuid-Amerika, overal zaden van wanorde en opstand uitzaait.

Het is bekend, dat reeds jaren geleden door de Sovjet het plan gemaakt is, om als een der eerste landen van Europa, Spanje rijp te maken voor het communisme om vandaaruit het groote Zuid-Amerika voor de revolutie te winnen.

Voor een grootdeel is men in Spanje geslaagd. Zeker heeft men daar reeds voldoende cellen, die Zuid Amerika met het communisme kunnen doorgisten.

De revoluties in het afgeloopen jaar, in bijna alle Staten van de Zuidelijke Nieuwe Wereld, waren dan ook niet vrij van communistische elementen.

En het onlangs verschenen boekje van Machado *„De overval op Curaçao,"* toonde klaar en duidelijk, dat wij ook hier op den 8 Juni 1929 met dergelijke elementen hebben te doen gehad.

Waren het vroeger dan ook in Venezuela revoluties om een Gomez, Castro, of Guzman Blanco aan het bewind te krijgen, in de toekomst zal de strijd waarschijnlijk gaan om een sovjetrepubliek.

Daarom spreekt in het boekje, waarvan de titel hierboven is afgedrukt, de schrijver van het voorwoord, Miguel Otero Silva. dan ook verachtelijk van *„Gómez, Castro, Crespo, Guzman y demas sátrapas"* en voegt erbij *„que han exprimado desde una arbitraria presidencia el sudor de los trabajadores venezolanos"* (die een willekeurig presidentschap gevoerd hebben ten koste van het zweet der arbeiders van Venezuela). In hun school hebben zich gevormd en met hen hebben samengewerkt *„presidentes futuros"*.

Tenzij.... de P. C. V. dit weet te verhinderen. Want deze heeft veel verder strekkende voornemens. Zij wenscht niet: *„cambiar a Gómez y su camarilla por otra camarilla análoga"* (Gómez en zijn kliek te vervangen door een gelijkwaardige kliek), maar zij streeft kort en goed naar *„El Gobierno Obrero y Campesino"*, (Regeering van arbeiders en boeren). Het ideaal van hamer en sikkel dus, welk embleem trouwens op het boekje staat afgedrukt.

Curaçao, steeds nauw betrokken met de revoluties in de naburige landen, zal dus steeds ernstig te waken hebben tegen communistische cellen op dit grondgebied. En men beschouwe dit communistisch geval voor Curaçao niet als denkbeeldig. Want nog dezer dagen kregen we bewijzen in handen, dat hier op ons eiland wel degelijk sterk communistisch gekleurde elementen werkzaam zijn.

Hoe dergelijke cellen in Rusland werken, en over hun methoden en tactiek vonden we dezer dagen belangrijke mededeelingen in de *Osservatore Romano* in een voordracht van Mgr. d'Herbigny.

Mgr. d'Herbigny, titulair bisschop van Illium, voorrzitter der door Z. H. den Paus in 1927 ingestelde commissie „Pro Russia", is een der beste Sovjet-Ruslandkenners ten Vaticane. Sinds 1922 bereisde hij in opdracht van den Heiligen Vader heel het uitgestrekte Sovjet-territorium, alwaar hij in totaal 6 jaren heeft doorgebracht.

Men weet niet — aldus Mgr. d'Herbigny — of de strijd tegen den godsdienst voor Moskou het eenige doel is, of slechts een middel om de politieke wereldrevolutie te bevorderen. Het is in ieder geval een feit, dat de strijd tegen den godsdienst, die tot 1930 bij de propaganda der Communistische partijen zooveel mogelijk in het geheim gevoerd werd, sindsdien in bijna alle landen in samenwerking met de organisatie der Besbosnjniki sterk op den voorgrond is; 't parool luidt, dat uiterlijk 1937 't laatste restje van den godsdienst in alle landen der vereenigde Sovjetrepublieken geliquideerd moet zijn, d.w.z. dat ieder spoor van den godsdienst zelfs uitgewischt moet worden. Dit plan beperkt zich echter niet alleen tot Rusland, maar strekt zich uit over de heele wereld. Er moeten overal slechts enkele, doch vastberaden pioniers worden aangesteld, die de bekwaamheid bezitten om de vormlooze massa tegen den godsdienst op te hitsen.

Aldus kan in landen, waar het communisme verboden is, door anti-godsdienstige propaganda, de massa toch voor de revolutie rijp gemaakt worden. Vooral in het ageeren tegen de priesters, zullen de cellen hun kracht zoeken.

(Bij het lezen van deze propagandamethode zullen de gedachten van onze lezers onwillekeurig zich wel wenden naar een plaatselijk blad, dat geen gelegenheid verzuimt dit agitatiemiddel in toepassing te brengen. (Red. A.d.C.)

Het is 't bevel van Moskou, aldus Mgr. d.'H., dat vóór 1937 de godsdienst in Rusland geliquideerd worde. Voor heel de wereld vragen zij aanhangers, gering in aantal, doch vastbesloten en geschikt om een hechte massa te verzamelen, die zij op het juiste oogenblik in beroering weten te brengen. Hun meest waardevolle helpers moeten worden gezocht in kinderen van 14 en ouder. Deze kinderen worden vanaf hun zesde jaar als „kleine pioniers" opgeleid voor de taak, welke hun wacht.

Moskou bestuurt deze propaganda in heel de wereld. In China, bij voorbeeld, bevindt zich een zesde deel van heel het land in de macht van 17 communistische legers: een kwart van het Chineesche Rijk staat onder communistisch toezicht. In Japan werd 12 December aanstaande een communistisch congres geopend worden, waarbij alle staten, die door den stillen Oceaan bespoeld worden, vertegenwoordigd waren De katholieke missionarissen loopen natuurlijk gevaar van dit alles weer de eerste slachtoffers te zullen worden, zooals om maar niet al te ver terug te gaan, de laatste jaren in Nanking gebleken is. In Moskou wordt op het [illegible] voltooid van 200 Afrikaansche kleurlingen, die door bijzondere leermeesters, opgekweekt, als propagandisten zullen worden uitgezonden om het „antwoord der wetenschap" te gaan stellen tegenover den catechismus.

Hooge verwachtingen zijn gesteld in het werk van communistische onderwijzers op de lagere scholen. Dit geldt in het bijzonder voor Frankrijk Spanje en Mexico. Overal passen de strijdende godloochenaars hun propaganda aan bij de omstandigheden van plaats, ras en beschaving.

In Britsch-Indië leggen zij noch het Hindoeïsme, noch den Islam iets in den weg. Hun anti godsdienstige groepeeringen zijn uitsluitend tegen het christendom gericht. Zoo kent men de *„anti-priester associatie"*, opgericht in Maart 1930; de *„rationalistische associatie van Indië"*, opgericht in Februari 1931, welke een maanblad *„Rede"* en een zuiver bolsjewistisch weekblad de *„Zondag-Advocaat"* uitgeeft. De „zelf-respect beweging" verbreidt bovendien een radicaal materialisme en het te Trichinopoli verschijnende blad *„de Opstand"* valt rechtstreeks de *„leugenbeschaving"* aan als een ramp, der menschheid overkomen door het werk der Oostersche geestelijkheid.

„De dag zal komen dat de priesters bekennen moeten, dat er geen kerk meer bestaat. De bolsjewieken zullen overwinnen . . . Het communisme zal in Indië alle godsdienstige vooroordeelen afschaffen."

De communisten hebben getracht zich meester te maken van de Gandhibeweging en de Muzelmannen hebben zij geprobeerd voor zich te winnen; zij zijn doorgedrongen in de uiterste vleugels der verschillende partijen, om deze dienstbaar te maken aan het godsdienstvijandig streven onder het voorwendsel van de Europeanisatie en het imperialisme te bestrijden.

In Peru gebeurt ongeveer hetzelfde. De thans gestorven leiders, Gonzales Prada en Carlos Mariategui, riepen de nationale en inlandsche tradities aan, om de Inca-beschaving te stellen tegenover het Christendom. Aanvankelijk voorzichtig om het diepe geloof der inboorlingen niet te kwetsten, hebben de communisten door middel eener revue *„Amauta"* het zoogenaamde communisme van het aristocratische en mystische rijk der Inca's verheerlijkt; eischen zij de „internationale der inboorlingen van Zuid-Amerika"; en om hun idee nog beter te verspreiden, steunen zij, buiten de officieele communistische partij om, welke door minister Manchego Muñoz verboden en opgeheven werd ,de partij van Haya de la Torre: *„La Alianza Popular Revolucionaria Americana"*, die gesticht in 1924, openlijk godsdienst-vijandig en schuldig is aan de verschrikkelijke moorden van Juli 1932 te Trujillo. Tezamen met Chili leidt Peru de negende zone van communistische propaganda, zooals de zevende zone "werkt" in Argentinië, Uruguay en Paraguay en de achtste zone in de rest van Zuid-Amerika ageert.

Aan het slot van zijn redevoering vestigde de geleerde [illegible] de aandacht op het feit, dat in den strijd van het Communisme tegen iederen vorm van godsdienst, het katholicisme toch steeds als een bijzonder mikpunt wordt uitgekozen.

Kolonialen Raad

Maandag 9 Januari 1933.

Ingekomen is een schrijven van Z. E. den Gouverneur mededeelende dat H.M. de Koningin met ingang van 1 Januari 1933 benoemd heeft tot Voorzitter van den Kol. Raad den Heer Jossy Cohen Henriquez. De onder-voorzitter die de vergadering presideert, zegt dat de nieuwbenoemde Voorzitter wegens een lichte ongesteldheid verhinderd is vanavond te komen en dat spreker daarom hetgeen hij naar aanleiding van dat schrijven wilde zeggen, tot een volgende vergadering zal aanhouden.

Ingekomen is een schrijven van de Kamer van Koophandel & Nijverheid alhier. (Dit schrijven, dat zeer uitgebreid is, zullen we de volgende week in de *Amigoe* opnemen).

In de vacature Lansberg worden onderscheidenlijk als 1e en 2e candidaat gekozen de Heeren David Caprilez A. D. Z. en Isaac Baiz.

De drie aan de beurt van aftreden zijnde leden [illegible] kel, R. S. de Lannoy en Mr. G. H. Eskes, worden als 1e candidaat gekozen en als 2e candidaat worden onderscheidenlijk gesteld de Heeren W. F. G. Mensing, Mr. S. G. C. v.d. Veen Zeppenfeldt en H. E. Kiès.

Het lid C. N. Winkel stelt voor naar aanleiding van het G.B. dd. 24 December 1932 (P.B. No. 116) het volgende schrijven aan Z E. den Gouverneur te richten:

Aan Zijne Excellentie
den Gouverneur van Curaçao.

Excellentie,

De Koloniale Raad, kennis genomen hebbende van het Besluit van den 24sten December 1932, (P. B. No 116) tot wijziging van het besluit van den 2 den December 1922, P. B. No 69), tot vaststellen van regelen voor:

a. het aannemen en afschrijven van leerlingen.

b. enz. neemt de vrijheid zich tot Uwe Excellentie te wenden teneinde in het belang van het onderwijs van dit Gebiedsdeel, onder Uwe aandacht te brengen de minder gunstige resultaten, die de Koloniale Raad verwacht van bovengenoemde wijziging, die een algemeene en groote ontstemming onder belanghebbenden heeft teweeg gebracht.

Is het tijdstip, waarop het besluit is uitgevaardigd en onmiddellijk daarop in werking getreden niet gelukkig gekozen vlak voor het begin van het nieuwe schooljaar, zoodat noch ouders, noch schoolbestuurders er voldoende op voorbereid waren; zeer bevreemdend vindt de Koloniale Raad het, dat de Schoolcommissie op Curacao, die alleszins op de hoogte is van de nooden en wenschen op het gebied van Onderwijs en die volgens art. 53 van de Onderwijsverordening o.m. tot taak heeft den Gouverneur de inlichtingen te geven, die hij mocht verlangen, bij deze ingrijpende verandering op onderwijsgebied niet gehoord is.

De leeftijdsgrens, zooals naar boven vastgesteld in het gewijzigd artikel 11 tweede lid, moge voldoen in landen als Nederland, voor dit Gebiedsdeel moet men in aanmerking nemen, dat tot nu toe geen leerplicht bestaat, zoodat ten 1ste, ouders niet verplicht zijn hun kinderen, wanneer dezen een bepaalden leeftijd bereiken, naar school te sturen, ten 2de, geen wettelijke drang op de ouders wordt uitgeoefend, om hun kind geregeld te school te doen bezoeken.

Voorts moet in het oog gehouden worden, dat de taalkwestie een belangrijke rol speelt. Het ligt immers voor de hand, dat, waar het Nederlandsch, — voor de meeste kinderen wanneer ze op school komen een vreemde taal, — de voertaal bij het onderwijs is en dezelfde boeken worden gebruikt als op Nederlandsche scholen, allicht een grooter percentage kinderen gedurende den leeftijd moeten blijven zitten.

Eindelijk is naar het oordeel van den Kolonialen Raad het oogenblik om zoo'n groote verlaging van de leeftijdsgrens door te voeren, niet opportuun, gezien de omstandigheid, dat de meeste jongens en meisjes, in dezen tijd van algemeene malaise na 't verlaten van de schoolbanken geen betrekking krijgen. De gevolgen hieraan verbonden, konden zeer betreurenswaardig zijn voor onze samenleving.

Van wege de heerschende werkeloosheid zou men eerder een verhooging van de leeftijdgrens verwachten.

Bovendien doen zich gevallen voor, dat leerlingen, die zeer goed het onderwijs kunnen volgen en bevorderd waren tot het volgende leerjaar, als gevolg van deze wijziging de school moeten verlaten.

Waar het gaat over zoo'n groot belang als het onderwijs, is het van het hoogste gewicht, dat nu reeds officieel wordt bekend gemaakt, aan welke voorwaarden leerlingen bij het begin van de volgende schooljaar moeten voldoen, opdat het besluit zoowel voor ouders als leerlingen een prikkel ter aanmoediging en inspanning zijn.

Het wil den Kolonialen Raad voorkomen, dat ook de wijziging van artikel 9, waardoor de minimum leeftijd voor de nieuw aan te nemen leerlingen gesteld wordt op zes jaar, niet geacht kan worden in het belang te zijn van het onderwijs. Daar slechts eenmaal 's jaars nieuwe leerlingen worden aangenomen, zal het dikwijls voorkomen; dat een leerling zijn 7de jaar bijna voleind heeft, voordat hij school gaat, terwijl volgens het oude artikel de leeftijd der nieuwe leerlingen schommelt tusschen vijf en een half jaar en zes en een half jaar. Voornamelijk door kinderen, die de Fröbelschool hebben bezocht, is de nieuwe leeftijdsgrens te hoog. Men is die oudere leerlingen in de Fröbelklasse trouwens liever kwijt dan rijk.

De Koloniale Raad, gedreven door plichtsbesef en het verlangen een zoo groot cultureel belang als het onderwijs te dienen, meent niet te mogen nalaten bovenstaande onder de aandacht van Uwe Excellentie te brengen.

Om de boven uiteengezette redenen dringt de Koloniale Raad met kracht bij Uwe Excellentie aan, om zoo spoedig mogelijk ten 1ste: de leeftijdsgrenzen als naar boven vastgesteld in het gewijzigde artikel tweede lid telkens met een jaar te verhoogen en het tevens daar heen te leiden, dat de leerlingen, die zouden zijn overgegaan en dus geacht worden nog profijt te kunnen trekken van het onderwijs, op school toegelaten worden tot zij den maximum leeftijd hebben bereikt of in een volgend leerjaar blijven zitten, zullende dan nog het besluit een prikkel inhouden voor getrouw schoolbezoek, daar de leeftijdsgrens naar boven een jaar lager blijft dan vastgesteld in het oorspronkelijke artikel 14 van het besluit;

ten 2de artikel 9 zoodanig te wijzigen, dat toelating van kinderen reeds vanaf den leeftijd van vijf en een half jaar mogelijk worde gemaakt.

De Koloniale Raad.

* * *

Nadat dit schrijven van den Heer C. N. Winkel was voorgelezen, vroeg en verkreeg de Heer Mr. G. Eskes het woord, en hield de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter.

De kwestie, welke door den Heer Winkel in het voorgesteld schrijven is ter sprake gebracht, heeft de laatste paar weken in Curaçao vele tongen en pennen in beweging gebracht, die zich vrijwel algemeen in afkeurenden zin over het Besluit van 24 December 1932 (P.B. 1932—116) hebben uitgelaten. En in hoofdzaak ging het daarbij om het onverwachte, het plotselinge van een Besluit, waardoor honderden leerlingen op den dag, dat zij na de Kerstvacantie weer naar school trokken, daar te hooren kregen, dat zij niet meer konden worden toegelaten. Dit was natuurlijk fout en het was zeer juist gezien van het Bestuur, dat zelf blijkbaar verrast was omtrent het groot aantal leerlingen, die door het Besluit getroffen werden, om onmiddellijk de bepalingen van het Besluit zoodanig toe te passen, dat het overgroote deel der geweigerde leerlingen toch weer, althans voor het loopende schooljaar tot de school werd toegelaten. Dit komt niet uit in het door den Heer Winkel voorgestelde schrijven. Intusschen is door deze toepassing van het Besluit tijd gewonnen en thans kan *à tête reposée* worden nagegaan of het Besluit in dezen vorm moet worden gehandhaafd.

Aan dit Besluit ligt zeker een goede gedachte ten grondslag. Er zijn zeker ernstige paedagogische en andere bezwaren aan te voeren tegen het plaatsen van leerlingen van zoo uiteenloopenden leeftijd in dezelfde klasse. En de onderwijzers zelf zullen het ongetwijfeld in de eerste plaats toejuichen, dat aan bestaande excessen op dit gebied een einde wordt gemaakt.

De moeilijkheid is echter: Waar moet men met de kinderen heen? De gelegenheid om in een werkkring geplaatst te worden is voor 14—18 jarigen op het oogenblik zeer gering. Zij kunnen natuurlijk ook niet rondloopen en niets doen. Dat zou fataal zijn. De ouders van deze kinderen worden wel voor een zeer moeilijk probleem geplaatst. Wat toch moeten zij met hun kinderen aanvangen? En nu doet zich het gemis gevoelen aan gelegenheid voor onderwijs aan en voor ontwikkeling van deze kinderen. De ambachtsschool is zeker een heel nuttige instelling, maar nog te beperkt van omvang. En het zou reeds een belangrijke stap in de goede richting zijn, indien de ambachtsschool zou kunnen worden uitgebreid, ook wat het aantal vakken betreft. Curaçao heeft thans niet zoozeer behoefte aan meer handels- en kantoorbedienden, dan wel aan bekwame handwerkslieden; metaalbewerkers, timmerlieden, metselaars, enz. Hoevele uitheemschen verdienen hier niet een goed loon, omdat zij een vak verstaan, terwijl er geen inheemschen zijn om hen te vervangen.

Dit is natuurlijk ook eenigermate te wijten aan den boomtijd, toen iedere jongen, zoo van de Lagere School reeds een goed loon kon verdienen. Pogingen tot oprichting van een ambachtsschool leden destijds schipbreuk, omdat men op een geregelde opkomst van de leerlingen niet kon rekenen.

Ik wil hier wel aan toevoegen, dat het m.i., ook om financieele redenen, niet op den weg van het bestuur ligt om een ambachtsschool op te richten met al de uitgaven daaraan verbonden, zoolang het particuliere initiatief voor de oprichting en instandhouding van zulk een school zorgdraagt, mits het onderwijs goed is en toegankelijk zij voor iedereen en aan andersdenkenden, ook in de praktijk, geen bezwaren in den weg worden gelegd. En steun van Gouvernementswege is dan zeker op zijn plaats. Ik hoop, dat het gelukken mag de bestaande ambachtsschool zoodanige uitbreiding te geven, dat jongens die thans de school moeten verlaten, daar een opleiding kunnen vinden tot goede handwerkslieden.

Behalve omtrent den eindleeftijd, is ook in het Besluit een bepaling opgenomen omtrent den beginleeftijd. Deze is thans bepaald op 6 jaar i.p.v. 5½ jaar, al zal deze bepaling pas in 1934 van toepassing zijn: Gemiddeld zullen de kinderen van de eerste klas dus 6½ jaar oud zijn en een deel zal bijna 7 jaar zijn. Dit is te oud, vooral waar hier ook veel leerlingen zijn, die door reizen der ouders (b.v. met verlof naar Holland) steeds kans hebben een jaar te verliezen. De kinderen van bijna 7 jaar, zullen 14 jaar zijn, wanneer zij naar H.B.S., Lyceum of Gymnasium in Holland gaan, indien zij geen enkele maal blijven zitten; verliezen zij door ziekte of anderszins 1 jaar, dan zijn zij met 15 j. op een middelbare school. Ieder voelt, dat gaat te ver. Indien de aanvangsleeftijd der leerlingen blijft vastgesteld op 6½ jaar, dan zijn de kinderen der 1ste klasse toch gemiddeld 6 jaar oud,, waartegen geen bezwaar kan zijn.

Behalve het motief, in de eerste plaats door mij genoemd, heeft, naar ik verneem, ook de financieele factor tot het uitvaardigen van het Besluit in kwestie medegewerkt.

Met genoegen moet geconstateerd worden, dat het Bestuur ten aanzien van de financiën sinds medio 1932 geheel in de lijn is gekomen van den Kol. Raad. Diepgaand verschil bestaat in dit opzicht niet meer tusschen Bestuur en Kol. Raad. Telkens worden door het Bestuur maatregelen genomen tot beperking der uitgaven en de Kol. Raad heeft met algemeene stemmen

in Oct. j.l. ontwerpen aangenomen, die tot een belangrijke verhooging van inkomsten leidden. Het stemt tot voldoening, dat in dat opzicht Bestuur en Raad in hoofdzaak tot overeenstemming zijn gekomen.

En wij vertrouwen, dat ook de Begrooting voor 1934, die straks bij den Kol. Raad zal worden ingediend, zal getuigen van het inzicht, dat de Begrooting sluitend moet worden gehouden, waartoe de uitgaven verder zullen moeten worden beperkt, om verhooging der lasten voor de burgerij, indien eenigzins mogelijk, te voorkomen.

De vraag dringt zich echter op, of het wel noodzakelijk is in die mate op het onderwijs te bezuinigen, dat het onderhavige Besluit moest worden uitgevaardigd.

Op het onderwijs **is** reeds bezuinigd. En nu is het algemeen bekend, dat het onderwijs op Curaçao zeker niet luxeus is ingericht. Men ziet hier geen prachtgebouwen, op gouvernementskosten model ingericht, zooals na de totstandkoming van de Wet-de Visser in 1920 in Holland in groot aantal verrezen. Integendeel, alles is hier sober gehouden, de gebouwen, de meubileering, de leermiddelen; ook de arbeidsvoorwaarden voor het personeel zijn zóó, dat, althans tot voor kort, niet gemakkelijk leerkrachten uit Holland konden worden verkregen. Bij het Bijzonder Onderwijs ziet men nog klassen van 80 leerlingen voor één onderwijzer. De gelijkstelling, sinds 1920 in het R. R. opgenomen, is tot op heden niet doorgevoerd.

Met bezuiniging op de uitgaven in het algemeen, zal men naar mijn meening zeker nog verder moeten gaan, maar niet in de eerste plaats en in het bizonder op de uitgaven voor het onderwijs.

Ik heb den indruk gekregen, dat ook in dezen Raad een groot aantal leden van dezelfde opinie is.

Aan de Afdeeling Onderwijs kan niet verweten worden, dat haar uitgaven in den bloeitijd zijn opgeschroefd, zoodat zij naderhand met kracht moesten worden besnoeid. In tegendeel, de afd. Onderwijs heeft aan onnoodige, aan luxe-uitgaven niet meegedaan, en komt dus bij de noodzakelijke inkrimping der Gouvernementsuitgaven zeker niet in de eerste plaats aan de beurt.

Wil het Bestuur de uitgaven in het algemeen verder beperken, de Kol. Raad zal het Bestuur daarbij ongetwijfeld gaarne steunen. Maar, ik ben er ook van overtuigd, dat de Kol. Raad steeds de gelden zal willen voteeren, noodig voor onderwijs, dat voldoet aan de eischen, die men ook in deze tijden van versobering nog mag blijven stellen.

Het Bestuur trekke de koorden van de beurs t.a.v. het onderwijs niet te strak aan; het zal dan handelen in den geest der bevolking en van den Kol. Raad; het zal dan naar mijn overtuiging handelen in het ALGEMEENE BELANG.

Nadat Mr. Eskes dit woord gesproken had, werd het voorstel-Winkel z.h.s. aangenomen.

Het opzienbarend Gouvernementsbesluit.

II.

Bij het schrijven van het gelijknamig artikel in ons vorig nummer hadden we oorspronkelijk het plan gevormd, nog wat dieper op het onderwerp in te gaan en ook het goede wat in dat besluit lag opgesloten, nader in het licht te stellen. Doch wegens gebrek aan plaatsruimte en ook aan de noodige gegevens moesten we daarvan afzien en de uitvoering er van tot dit nummer uitstellen.

Doch het schrijven van den Kol. Raad en de rede van Mr. Eskes over deze aangelegenheid (zie het verslag van de K. R. zitting in dit nr.) maakte dit vrijwel overbodig.

Op gevaar, dat vele lezers *des Guten zuviel* zullen krijgen, zijn we toch genoodzaakt, nog eens op deze zaak terug te komen door een mondelinge bespreking met en een later schrijven van den Inspecteur van het Onderwijs, die ons verzocht eenige onjuistheden in ons vorig artikel te verbeteren.

Volgaarne voldoen we aan dat verzoek en veroorloven ons tegelijk op sommige punten van dit besluit nog wat nader in te gaan.

Zooals de meeste lezers zelf wel zullen opgemerkt hebben, komt in ons vorig artikel het onderscheid tusschen Gouvernements*besluit* en *verordening* in het geheel niet tot zijn recht.

Deze twee namen hebben wij abusievelijk met elkaar verward. Er is hier slechts sprake van een *besluit* en *niet* van een *verordening*, hetgeen trouwens reeds voldoende hieruit blijkt, dat dit *besluit* zonder voorkennis of medewerking van den Kol. Raad genomen is.

Ondanks de groote en essentieele fouten, die dit onderwijsbesluit aankleven, schuilt er toch wel *iets goeds in*.

Er is ongetwijfeld wel iets te zeggen voor het idee, om een leeftijdsgrens vast te stellen voor de verschillende klassen der school. Te oude leerlingen bv. in de lagere klassen, waar de groote meerderheid der leerlingen nog jonge kinderen zijn, kan aanleiding geven tot allerlei ongerechtigheid. Bovendien worden zulke uiteenloopende karakters en capaciteiten en leeftijden allicht een belemmering voor den goeden en geregelden gang van het onderwijs. In de hoogere klassen zal dat bezwaar nog meer uitkomen, wanneer het overjarige leerlingen betreft, die door te geringe ambitie en vooral door onvoldoende capaciteiten zelf oorzaak zijn geweest, dat zij meermalen gedoubleerd en daardoor den normalen leeftijd aanmerkelijk overschreden hebben.

Over deze laatste categorie bestaat eigenlijk in het geheel geen verschil van meening. En juist deze leerlingen, die bij een inspectie der klassen door Gouverneur en Inspecteur werden opgemerkt en waarover toen een dergelijke aanmerking werd gemaakt, die door den onderwijzer volkomen beaamd werd, zijn de aanleiding geworden, dat aan dit besluit een veel wijdere strekking is gegeven, zoodat zonder onderscheid *alle* overjarige leerlingen daarin werden betrokken, ook zulke die noch door ambitie noch door capaciteiten of trouw schoolbezoek iets te wenschen overlaten, die zelfs het onderricht met zeer veel vrucht volgen en die alleen door geheel exceptioneele omstandigheden nog op dien leeftijd in een evenredig lage klasse zitten. B. v. kinderen van Spaansche en Syrische ouders die uitsluitend Spaansch spraken, en ouder dan 7 jaar pas op school kwamen en misschien het eerste jaar door de vreemde taal slechts met veel moeite het onderwijs konden volgen, kwamen eerst later tot méér ontwikkeling en munten toen zelfs door bijzondere intelligentie uit.

Ook kinderen, die door ongeregeld schoolbezoek tijdens den verloftijd der ouders in Holland, wat achterlijk **bleken**, vallen onder deze categorie.

Waarom zouden zulke leerlingen van de school moeten verwijderd worden? Men zal zeggen voor zulke leerlingen kan dispensatie verleend worden. Doch wie zijn het beste in staat te oordeelen, welke leerlingen daarvoor in aanmerking komen? Dat is de onderwijzer van die klas samen met het schoolhoofd.

Waarom de beslissing dan niet aan die twee personen overgelaten?

In ieder geval, ook al wil de Inspecteur *absolute centralisatie* en de beslissing aan zich houden, dan zal hij zich toch bij die beslissing op het oordeel en het advies van die twee personen moeten baseeren.

Uit alles blijkt, dat dit besluit met een haast-je-rep-je genomen is. Den 17n December bestond het nog pas in concept en moest toen nog aan den Gouverneur worden voorgelegd.

Juist de personen, die het meest in aanmerking kwamen, om bij het nemen van zulke gewichtige en vèr strekkende maatregelen van advies te dienen, zijn voorbij gegaan. Vandaar al die betreurenswaardige fouten, die gemaakt zijn. Er is veel contradictie en raadselachtigs in dit besluit.

Het *eenige* punt, wat juist te voren *terloops* met den Inspecteur van het R.K. bijzonder onderwijs, fr. Radulfus, besproken was, de *minimum leeftijd voor het toelaten* van leerlingen tot het *eerste* leerjaar, van dat punt wordt de uitvoering tot het begin van het nieuwe schooljaar 1934 verschoven, terwijl het andere veel gewichtiger punt: het afschrijven van de overjarige leerlingen, nu onmiddellijk moet worden uitgevoerd, zonder de minste voorbereiding of overleg.

Waarom had ook dit punt niet eveneens *nu* al vast *aangekondigd* kunnen worden, maar om eerst met het volgende schooljaar in 1934 in werking te treden?

Dan had dit onderdeel van het besluit ook een *pedagogisch nuttige* uitwerking kunnen hebben, omdat voor de overjarige leerlingen, die door gebrek aan ijver gevaar liepen niet te zullen overgaan naar een volgende klas en daarom van de school verwijderd te worden, dit besluit in de hand van den onderwijzer in den loop van het jaar, als een stok achter de deur, als een dreigmiddel, had kunnen dienen. om dergelijke leerlingen tot grooter studieijver te prikkelen.

Wat de bepalingen omtrent den *minimum* leeftijd **betreft** in dit besluit, hebben wij iets ontdekt, wat werkelijk den lachlust zal opwekken.

De *oude* bepalingen omtrent den *minimum* leeftijd van nieuwe leerlingen voor het *eerste* leerjaar zijn door dit besluit ingetrokken, terwijl de *nieuwe* bepalingen eerst met het *volgende* schooljaar van 1934 in werking treden.

Het gevolg daarvan is, dat er voor *dit* jaar *geen enkele bepaling* meer bestaat omtrent den *minimum* leeftijd, zoodat *zonder overtreding van eenige wet* de onderwijzer(es) tot zelfs zuigelingen en verder alle overjarige leerlingen, tot zelfs grijsaards en oude dames voor het eerst leerjaar zou kunnen aannemen.

Kan het dwazer?

We kunnen nog verder gaan en vragen: Heeft de inspecteur strikt genomen wel het *recht*, (hoe nuttig overigens in het belang van het onderwijs) om bepalingen te maken omtrent den *leeftijdgrens* der leerlingen.

Hier bestaat *geen leerplicht. Wettelijk* hebben de ouders dus geen strikte verplichting hun kinderen naar school te zenden, of op *een bepaalde leeftijd* daarheen te sturen.

Tot nu toe is dat alleen overgelaten aan het *gezond verstand* of aan de *reinste willekeur* der ouders.

Logischer zou het dus geweest zijn eerst voorbereidende maatregelen te nemen hier *leerplicht* in te voeren, waarvoor Curaçao allang rijp is, maar waarvoor misschien nu het tijdstip een beetje minder opportuun is door de groote werkeloosheid en armoede van sommige ouders.

Als we nu al die bovengenoemde fouten, en ook die in het rekest van den Kol. Raad en in de rede van de Hr. Eskes naar voren zijn gebracht, bij elkaar voegen, dan vragen we ons in gemoede af, wat voor *nuttigs* dit gouvernementsbesluit voor het onderwijs of de leerlingen heeft gebracht en dan kunnen we, in aanmerking nemend het pedagogisch onjuist gekozen tijdstip van inwerkingtreden er van, er eigenlijk niets goeds meer in ontdekken. En dan gaan we nog een stap verder en vragen opnieuw waarom moest dit besluit dan zoo overhaastig, zoo onverwacht, zoo plotseling worden ingediend, die voor de onderwijzers en voor de ouders als een overrompeling van Urbina geleek?

Wij kunnen daarop geen ander antwoord vinden, dan dat eigenlijk de eenige drijfveer is geweest: een middel tot *bezuiniging* der uitgaven.

***

Eigenlijk moeten we nu nog aan het vriendelijk verzoek voldoen van den Heer Inspecteur en eenige onjuistheden in ons vorig artikel herstellen.

1o „Onjuist is," zegt de Heer Inspecteur van het Onderwijs, „dat de „inspecteur van het R. K. bijzonder „onderwijs (fr. Radulfus) niet zou zijn „geconsulteerd. — Ik heb hem op Za„terdag 17 December met den inhoud „van een concept, dat ik voornemens „was den Gouverneur vóór te leggen, „in kennis gesteld".—

Antwoord. Wij hebben natuurlijk fr. Radulfus hieromtrent inlichtingen verzocht en deze antwoordde ons: „Een jaar maanden geleden heeft de Hr. Schroeder, inspecteur, mij gesproken over zijn plan om den *minimum* leeftijd voor het *eerste* leerjaar te verhoogen, waartegen van mijn kant niet zoo'n overwegend bezwaar bestond. Over *maximum* leeftijd is er toen niets gerept, zoodat toen de Hr. Schr. mij op 17 Dec. dat concept voorlegde en ik daarin de wijziging zag staan van dien *minimum*-leeftijd, ik in de meening verkeerde, dat het heele besluit *alleen* daarover ging en ik zelfs niet verder las en den Hr. S. dat concept teruggaf met de woorden: „ja, dat is in orde, dat hebben we al besproken". Had de Hr. S. mij toen op mijn vergissing gewezen, en mij gezegd: Neen, lees eens verder, het gaat ook over den *maximum* leeftijd," dan zou ik stellig daarover mijn bezwaren hebben meegedeeld. Pas uit het P. Bl. No. 116 op 29 December kreeg ik kennis van die wijziging van den *maximum* leeftijd der leerlingen.

2e. „Onjuist is verder, zoo vervolgt de Hr. Schr. „dat verontwaardigde moeders naar het binnenplein van het Fort Amsterdam zouden zijn getrokken om op het kantoor van den Inspecteur hun beklag te doen.

Ik heb in den loop van den dag een 20 à 30 tal ouders bij mij gehad, die ik den weg aangaf om ontheffing te verkrijgen.

„Dat die moeders niet naar Z.Exc. den Gouverneur verwezen werden, spreekt wel vanzelf. daar *ik* toch ontheffing verleenen moest."

Antwoord. Onder alle reserve, zonder eenige verantwoordelijkheid onzerzijds hebben wij in ons vorig nummer het bovenstaande medegedeeld, zooals het ons ter oore was gekomen. — In ieder geval zal dat ongewone bezoek van ± 30 ouders in den loop van dien dag den Inspecteur toch wel tot het inzicht hebben gebracht, welk een onrust, opschudding en ontstemming die Ukase onder de ouders had teweeggebracht.

3o. In den *morgen* van 2 Januari had ten Gouvernementshuize een bespreking plaats tusschen Z.E. den Gouverneur, Mgr. Verriet en fr. Radulfus. In den namiddag heb ik met Z.E. den Gouverneur gesproken.

Antwoord: Het eenige verschil is dus of dat onderhoud 's *morgens* of 's *middags* plaats vond. Over dergelijke onbeduidende kleinigheden, zullen we niet verder disputeeren.

4o. „Onjuist is, dat het besluit voor een jaar buiten werking gesteld zou worden. Het besluit blijft gehandhaafd. Echter zal dit jaar en zeker ook nog wel het volgend jaar aan het bepaalde de grootst mogelijk soepele toepassing moeten worden gegeven. Dat daarbij de leerlingen, die slechts één jaar te oud zijn, wel niet van school verwijderd zullen worden, ligt voor de hand."

Antwoord. Waarom toch met zooveel bijzondere vóórliefde nog een besluit te handhaven dat onder alle opzichten een groot fiasco en een vergissing is gebleken en dat alleen door de *„grootst mogelijk soepele toepassing"* zeker gedurende de eerste twee jaren nog in stand kan gehouden worden?

De Inspecteur zegt hierboven, dat hij *„die ouders den weg aangaf om ontheffing te verkrijgen."*

Let wel, de ouders zitten met spanning te wachten op die beslissing van den Inspecteur. Daar is haast bij.

Welke weg heeft de Insp. nu aan die ouders aangegeven?

Zooals we van de schoolhoofden vernamen, moeten 1o de ouders zelf een rekest schrijven om ontheffing te vragen met opgave van redenen enz.

2o. moeten de schoolhoofden een lijst insturen met de namen der bewuste overjarige leerlingen met opgave van redenen, waarom die leerlingen verdienen, jà dan neen, nog langer de school te blijven bezoeken, waarbij achter de naam van elke leerling nog de handteekening van de resp. ouders moet gevoegd worden.

Practisch en vlug-doortastend is toch heel anders. Wat een omslachtigheid, wat een tijdverlies, wat een chaos van bureaucratische rompslomp van paperassen. In een half uur, hoogstens één uur tijds zou met die lijst op tafel in een *mondeling* bespreken met het schoolhoofd hetzelfde en beter bereikt zijn.

De *Inspectie* van het Onderwijs dreigt te verdrinken in een *bureaucratisch administratie* kantoor van een berg van onnoodige declaraties, staten, rekesten enz. enz., enz., enz.

BERICHTEN.

Curacao en de petroleumindustrie in Venezuela.

Voor de commissie Den Haag van het *Kon. Ned. Aardrijkskundig Genootschap* heeft 7 December in het gebouw *Excelsior* dr. W. G. N. v. d. Sleen een voordracht gehouden over bovengenoemd onderwerp.

Spr. begon met een korte historische inleiding. In 1934 zal het 300 jaar geleden zijn, dat op Curaçao de Hollandsche vlag werd geplant. In de 17e eeuw had het eiland reeds een tamelijk drukke scheepvaart, omdat het werdt gebezigd als slavendepot. Na de afschaffing der slavernij verloor het steeds meer aan beteekenis totdat in Venezuela rondom de ondiepe golf van Maracaibo petroleumvelden werden ontdekt. Eer een der onderdeelen van de *Koninklijke*, ook behoorende tot het *Shell-concern*, begon de exploitatie, die alleen mogelijk was met behulp van een overscheephaven. Daarvoor werd Curaçao gekozen en daar verrees sedert 1915 niet alleen een forsch scheepvaartbedrijf, maar ook de grootste petroleumraffinaderij der wereld, die aan duizenden en nog eens duizenden werk gaf. Weliswaar zijn, nu de werken voltooid zijn, velen ontslagen, maar het is nog steeds een bedrijf, waar honderden Hollanders en duizenden Curaçaoenaars werk vinden.

Ook achter Maracaibo aan den rand der Oerwouden van Venezuela werken vele Hollandsche jongens. Daar liggen de uitgestrekte boorterreinen, die tot 6000 ton olie per dag geven. Een gedeelte der productie gaat naar Aruba, waar de Standaard Oil een dergelijke raffinaderij heeft gevestigd.

Na deze inleiding liet spreker aan de hand van een aantal lichtbeelden telkens afgewisseld door smalfilmopnamen, eerst het leven en streven op Curaçao en dan dat aan den rand van Venezuela's oerwoud aan de oogen der toeschouwers voorbijtrekken. Eerst de schilderachtige kaden van Willemstad met haar bonte menschenmenigte; de opening van den Koloniaien Raad, de intocht van den nieuwen bisschop, die door het filmtoestel zelfs tot voor het altaar werd gevolgd. Daarna beelden van de Noordkust met zijn golfslag, opgezweept door den prettigen frisschen Noord-Oost passaat.

Verrassend waren ook de kijkjes in de enorme cactusvelden, die de natuurlijke vegetatie van het eiland vormen.

Na de pauze zag men de ledige tankbooten uitvaren naar Maracaibo o.a. naar het petroleumboorterrein Mene Grande, waar de ruwe aardolie zoo maar uit den grond opborrelt.

Spr. eindigde met den wensch uit te spreken, dat vele Nederlanders hem over 2 jaar zullen vergezellen om het derde eeuwfeest dezer kolonie op Curaçao zelf te gaan vieren.

De Petroleumconferentie geslaagd.

In de *Maasbode* van 8 December vonden we het volgende bericht:

Naar aanleiding van de berichten over de internationale petroleumconferentie te Parijs heeft het *Ned. Correspondentiebureau* zich tot bevoegde zijde gewend ten einde enkele nadere inlichtingen te verkrijgen. Te dier plaatse werd het bureau verzekerd, dat de berichten omtrent het welslagen der conferentie in hoofdzaak juist zijn. Het contract, zooals het eenige maanden geleden is opgesteld, kan thans definitief in werking treden. Men meende, voor de petroleumindustrie dit als een aanzienlijken vooruitgang te mogen beschouwen. De groote onrust ten gevolge van de overproductie zou thans verdwijnen en men kan veilig aannemen, dat als resultaat dezer conferentie beschouwd mag worden een consolidatie van den toestand in Europa.

Hr. Ms. van Nes.

Hr. Ms. *van Nes* is deze week Dinsdag middag naar Aruba vertrokken en wordt a.s. Woensdag weer hier terugverwacht.

Geen nieuwe bierhuizen.

Met genoegen lazen we in de *Curaçaosche Ct.* een bekendmaking van den Procureur, dat door hem met ingang van **1 Januari 1933** in het belang der openbare orde geene nieuwe verloven voor het houden van een **bierhuis,** als bedoeld bij art. 6 van de Vergunningsverordening 1908 (P. B. 1909, No. 7), meer zullen worden verleend, en te dien einde na dien datum bij hem ingekomen verzoekschriften niet meer in behandeling zullen worden genomen.

In dank ontvangen.

— Van de firma Mensing & Co. een mooien maandkalender, reclame van de Nutricia - Melkproducten, waarvan deze firma de agent is.

— van den Heer P. E. Portillo A. eigenaar van de *„American Bazaar"* een artistieken maandkalender voor 1933.

Een Chinees gewond.

Dinsdagmorgen werd in het St. Elisabeth's Gasthuis binnengebracht. een Chineesche winkelier uit de Keukenstraat, die door een zijner landgenooten met een scherp voorwerp groote wonden aan den hals en op zijn hoofd werden toegebracht, welke door Dr. Winkel werd dichtgenaaid en verbonden.

De Curacaosche Begrooting in de 2e kamer.

Aan de *Memorie van Antwoord* van den Minister op het Voorloopig verslag der Tweede Kamer inzake het XI de hoofdstuk der *Rijksbegrooting* voor 1933 (departement van koloniën) ontleenen wij het volgende, wat betrekking heeft op Curaçao:

De ontwerpen tot herziening van de West-Indische regeeringsreglementen zijn, nadat de adviezen ter zake uit Suriname en Curaçao hier te lande waren ontvangen, verder gereed gemaakt. Zij zijn thans ter perse. Indiening van de wetsontwerpen bij de Kamer mag in het begin van 1933 worden tegemoet gezien.

De regeering is met de commissie-Welter van oordeel, dat onder den drang der omstandigheden moet worden gestreefd naar beperking, waar mogelijk, van de uitgaven ook ten behoeve van de gebiedsdeelen in West-Indië.

De tot dusverre op de militaire uitgaven van Suriname en Curaçao toegepaste bezuiniging is naar de meening der regeering inderdaad te verantwoorden in verband met de noodzakelijke zorg voor veiligheid en orde.

Het in het voorloopig verslag tot uiting komend oordeel, dat de aanwezigheid op Curaçao van detachement mariniers niet langer noodig zou zijn, kan de regeering niet onderschrijven. Zij acht voor de beveiliging van Curaçao handhaving van dat detachement, zij het tot geringere sterkte, naast het met den politiedienst belast personeel, alsnog noodzakelijk.

De op de rijksbegrooting en de Curaçaosche begrooting voor 1933 voorkomende posten ter bestrijding van de kosten van politie- en militaire macht in Curaçao bedragen voor: a. de politie f. 749.700; b. het detachement mariniers en de landmacht f. 408.513; c. het aldaar gestationneerd oorlogschip f. 596.277

—Verder vonden we in de Surinaamsche bladen een Aneta-bericht uit den Haag, gedateerd van de 24n December het volgende inhoud:

Bij de Tweede Kamer is gisteren ingediend een wetsontwerp tot vaststelling van de begrooting voor Curaçao voor het jaar 1933, sluitende op een totaal aan uitgaven van 6 529.900 gulden en aan inkomsten van 6.568. 400 gulden, zulks in tegenstelling met de door den gouverneur van dit gewest ingediende en door den Kolonialen Raad aangenomen voorloopige begrooting waarbij de uitgaven op 5.727.702 en de inkomsten op 7.298. 250 gulden werden geraamd.

De credieten van 30.000 gulden voor steunverleening aan den landbouw en van 82.000 gulden voor de stoomverbinding met de Bovenwindsche Eilanden zijn op de nieuwe begrooting gehandhaafd. Bovendien wordt op deze begrooting rekening gehouden met een bedrag van 800.000 gulden voor aflossing van de door het Rijk aan Curaçao verleende kasvoorschotten.

Toeristen schepen.

Deze week werd Curaçao bezocht door de volgende toeristenbooten:

Donderdag door de *Mauretania* van de *Cunard-line*, die 7 Januari van New-York vertrok en via Trinidad en La Guaira hier kwam en ankerde in de Caracasbaai, met 307 passagiers aan boord en 5 zak met correspondentie voor hier meebracht. Van hier vervolgde hij zijn reis via Cartagena, Panamá, Havana naar New-York.

Dienzelfden dag kwam ook de *Statendam* van de *Holland-Amerika lijn.* Als een eigenaardigheid kunnen we hierbij vermelden, dat een elftal van de bemanning dezer boot dien morgen ten 10 uur een vriendschappelijke voetbalwedstrijd speelde tegen R. C. C. op het terrein van *Mundo Nobo.* De uitslag was 5—1 in het voordeel van R. C. C.

— Vrijdag kwam de *Reliance* weer onze haven binnen.

— Vandaag, Zaterdag, komt de Zweedsche *Kungsholm.*

— a.s. *Maandag* wordt de Duitsche *Columbus* verwacht.

De scheepvaart beweging in onze haven.

Gedurende het jaar *1932* kwamen onze haven binnen 4514 stoomschepen met 26.803.126 M^3 netto inhoud en 1066 zeilschepen met 95 756 M^3 netto.

Over 1931 bedroegen deze cijfers iets meer nl.

4645 stoom. met 27.623.362 M^3 netto
1289 zeilsch. met 113.824 M^3 netto
een verschil van 132 stoomsch. en 223 zeilschepen *méér* in 1931.

Ongelukken.

Volgens *La Cruz*, was de autobus No 248 splinternieuw vorige week Zaterdag hier aangekomen, bestemd voor een Surinamer.

Den volgenden dag Zondag morgen begon hij ermee te rijden en met zooveel enthusiasme, dat hij vóór 6 uur 's morgens al tegen een telefoonpaal opreed, waarbij zijn bumpers braken en de telefoonpaal tusschen de rest van die bumpers zóó vast zat ingesloten, dat de auto niet meer voor of achteruit te krijgen was.

— De vorige week Zaterdag vlogen twee trucks op de hoogte van Gasparito op elkaar in. De materieele schade viel nog al mee. Een der inzittenden kreeg een gevoeligen slag tegen zijn knie, zoodat hij niet meer kon loopen.

— Den zelfden avond botste truck No 815 tegen een paal van het electrisch licht, rukte die uit den grond, verboog hem om als een elleboog en sleepte hem nog een eind ver mee.

— Bij den voetbalwedstrijd tusschen *Troppers* en *Trekvogels* kreeg de Hr. J. Bechthold, zoo'n geweldige trap van een medespeler, dat hij op twee plaatsen zijn been brak.

Laatste uitvoering van „Prins van Sind."

Vorige week Zaterdagavond had in den *Stadsschouwburg* de laatste voorstelling plaats van de kinderoperette: *Prins van Sind* door de Vereeniging: *Onderling Genoegen* ten bate van het Roode Kruis.

De zaal was niet zoo overtalrijk bezet als men wel had mogen verwachten. Doch de uitvoering zelf voldeed aan alle verwachtingen. De grootste eer van deze uitvoering komt wel toe kerk voor zijn schitterend talent van organisatie om kinderen van dien leeftijd en in zulk een groot aantal tot zulk een mooie voordracht en zang, poses en uitbeelding der verschillenpersonen weten op te leiden.

Mejuffrouw Irma Römer, die in de operette de rol van een der troubadours vertolkte, bracht het publiek na afloop der voorstelling in verrukking door haar mooie stem en de prachtige zang van een toegift.

Aan allen onze gelukwenschen.

Diploma machineschrijven.

Op 30 December 1932 behaalden na voldoend afgelegd examen de leerlingen der Hendrikschool, O. R. A. Beaujon, R. Pieiersz en R. N. Suares een diploma machineschrijven.

Aimoezenier.

Volgens alhier ontvangen schrijven van ZExc. den Minister van Defensie is bij Koninklijk Besluit van den 26 November 1932 aan den Eerw Pater C. van der Looy, kapelaan van de St. Annakerk, de titel toegekend van: *„Leger- en Vlootaalmoezenier"* ter behartiging der geestelijke belangen van de R. K. Militairen op Curaçao."

De Zegeningen der Revolutie.

Het is zeker dat Spanje onder de monarchie nooit zoo tyranniek geregeerd is, als onder de huidige republiek.

Een staaltje vonden we weer in de telegrammen van deze week.

Daarin lazen we: dat de zoon van Primo de Rivera, den vroegeren dictator onder koning Alfonso, veroordeeld werd tot . . . drie jaar, vier maanden en acht dagen gevangenisstraf en tot een schadevergoeding van 150 pesetas omdat hij een politie-agent geschopt had tijdens een woordenwisseling over een overtreding van de automobielwet.

Een nieuwe haven in Venezuela.

Een bericht uit Caracas van 9 dezer meldt dat de Regeering van Venezuela een bedrag van 10 millioen dollars gevoteerd heeft voor den aanleg van de nieuwe haven van Turiamo nabij Maracay, de residentieplaats van President Gomez.

De plaats dezer toekomstige haven van Turiamo ligt op één derde van den afstand tusschen Puerto Cabello en La Guayra.

Met de werkzaamheden is reeds deze week een begin gemaakt en men hoopt deze haven te kunnen openen op 19 December a.s., den dag dat Generaal J. V. Gomez zijn 25 jarig jubilé viert als President van Venezuela.

Maduro & Curiel's Bank.

Wij publiceeren vandaag de verkorte balans per 31 December 1932 van bovenvermelde bankinstelling, waaruit wij met genoegen hebben kunnen zien dat hare positie soliede is daar, behalve dat zij haar Reservefonds met f. 150.000,— heeft kunnen verhoogen, zij over een Kasvoorraad van meer dan een millioen gulden beschikt, ongeacht hare verdere middelen zooals effecten, tegoed bij Correspondenten, enz.

Wij bieden de Directie onze gelukwenschen aan en wenschen haar verder veel succes ook in dit en komende jaren.

Feestcomité Prins van Oranje.

Volgens mededeeling van den Voorzitter van genoemd feestcomité, den Heer M. M. Pinedo, was tot op Woensdag 11 Januari reeds de belangrijke som van fl. 5.550 aan bijdragen bij het feestcomité binnengekomen. Hoe meer geld er binnenkomt, des te meer plannen van het feest-comité kunnen verwezenlijkt worden. Veel succes zij aan het damescomité toegewenscht.

De onthulling van het Standbeeld van Koningin Wilhelmina.

De onthulling van dit standbeeld in het Wilhelminapark zal plaats hebben op Donderdag 19 Januari om 4.30 p.m door Z. Exc. Gouverneur van Slobbe.

Vóór de onthulling zal het muziekcorps St. Cecilia het *Wilhelmus* spelen.

Terstond na het *Wilhelmus* zal door de Presidente van de dames club „Entre Nous" Mejuffrouw Rebecca Cohen Henriquez het woord gevoerd worden, waarna door Zijn Exc. Gouverneur van Slobbe het Standbeeld onthuld wordt. Hierna volgt nog een kort woordje van dezelfde spreekster. Zoodra het beeld door den Gouverneur onthuld is, zal ZExc. namens het Bestuur van de kolonie: de overdracht van het standbeeld aanvaarden en daarvan door een korte rede mededeeling doen.

Er zal gezorgd worden, dat het gesproken woord door een luidspreker op eenigen afstand hoorbaar is.

Met een muzieknummer van St. Cecilia wordt de plechtigheid besloten.

Des avonds te 8 uur van dienzelfden dag heeft er in het Wilhelminapark een muziekuitvoering van het fanfarecorps van *Scherpenheuvel* plaats, met het volgende programma:

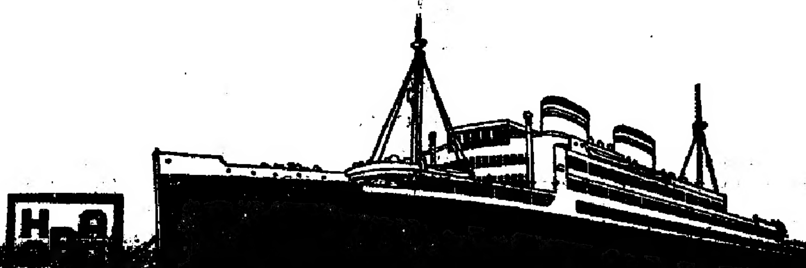
FANFARE „SCHERPENHEUVEL."
PROGRAMMA.

1. Wilhelmina Marsch A.v. Leest
2. Faust. Mosaïque sur l'opera de Gounod
3. Voix Roumaines. Valse Kessels.
4. Belle Bergère. Divertissement Pastoral. Francois.
5. Valse Nationale. Wals over Nederlandsche Volkliederen C. de Carmont.

PAUZE.

6. A la plus Belle. Valse Govaert
7. L'Aurore d'un beau Jour Fantaisie. Martin.
8. Un Jour de Fête. Ouverture Schweinsberg.
9. Musica. Marsch Blankenburg.
10. Wilhelmus.

Het standbeeld zal dien avond electrisch verlicht worden door schijnwerpers.

****

De Heer en Mevrouw
A. M. Schütte--Ferguson

geven hierbij kennis van de geboorte van hun dochter

Marijke.

Curaçao, 11 Januari 1933.

Bargestraat 48.

****

Drie tevreden menschen bij een dood paard.

In zijn rubriek *„Dingen die gebeurd zijn....”* vertelt het *Alg. Landbouwweekblad v. N. I.* de navolgende geschiedenis, verkort weergegeven als volgt:

Pak Telas zat dik in de zorgen. Hij bezat niets dan een oud paard, waarvoor zelfs de vilder geen geld had willen geven. Wat te doen? Hij besloot .. het paard te verloten. Honderd lootjes van een gulden. Echter de loterijexploitant was niet schriftkundig, dus moest hij uitzien naar een medewerker voor het administratieve gedeelte van de onderneming. Het dorpshoofd zou hem wel uit de moeilijkheid helpen en dus toog Pak Telas naar het gemeentehuis. De petinggi (dorpshoofd) was een goed en serieus ambtenaar, hetgeen hij demonstreerde door den loterijhouder in spé er op te wijzen, dat het zoo maar niet ging. Baba Gouvernement bemoeide zich nu eenmaal met alles en voor een loterij had je een vergunning noodig. Echter tegen het waarlijk niet hooge tarief van 10 pct. van de recette wilde het dorpshoofd het wel op zich nemen de zaak te regelen: hij zou dan wel eens aan toean Resident schrijven. Pak Telas ging accoord met de regeling en besloot intusschen het lotental maar te verhoogen tot 110 stuks, omdat de exploitatiekosten hem tegenvielen.

Er moest toch ook wat af voor den feestelijken trekkingsavond, laten we zeggen 10 pop, dan bleef er nog slechts 89 gulden voor hem over, en voor minder ging het toch ook moeilijk.

Met hulp en zeer lichten dwang van den dorpsburgemeester werden de loten inderdaad geplaatst en de groote dag van trekking brak aan. Het erf van den petinggi werd uitgekozen als officieel feest- en trekkingsterrein.

Dus één honderd en tien belanghebbenden, met familieleden, kennissen, groote en kleine kinderen togen naar de plaats van het gewichtig gebeuren. Commercieel aangelegde handelslieden hadden in de nabijheid reeds stalletjes opgericht, waar uitgezochte versnaperingen te koop werden aangeboden. De trekking begon; ieder houder van een lot mocht zelf drie maal met dobbelsteenen gooien: het hoogste aantal punten won. Eenvoudig en eerlijk! Voordat echter een gerechtigde de teerling wierp, moest hij 3 cent betalen aan den petinggi; wat deze extra belasting beduidde, wist niemand, behalve de burgemeester zelf natuurlijk.

Pak Oentoeng werd de winnaar van 't paard.

Het was reeds diep in den nacht geworden en de gelukkige prijswinnaar besloot den volgenden morgen het het paard in ontvangst te nemen, dat nu ergens op 'n grasveldje stond te droomen, niet vermoedend, dat het van eigenaar verwisseld was. Vroeg in de ochtendschemering aanvaardde Pak Oenteng den tocht naar 't genoemde grasveldje en vond het paard morsdood. Het beest had het gedurende den loterijnacht afgelegd. Pak Oentoeng spoedde zich naar den burgervader, om zich te beklagen. Hij trof het. Pak Telas was óók nog president van het gemeentehuis; er werd daar vanwege de feestelijke gelegenheid van den vorigen avond een opgewekt tolletje gedraaid. Pak Oentoeng nam geen genoegen met de wetenschap, dat het paard gister nog geleefd had; hij wilde nu een levend paard hebben. Maar het paard was toch dood gegaan na de trekking, betoogde de ex-eigenaar Pak Telas. De petinggi was een wijs man. Aldus sprak Salomon de Tweede: Pak Oentoeng, hoeveel roegih (schade) heb je nu eigenlijk? Laten wij eens zien: één gulden voor het lot en 3 ct. belasting aan mij, dat is goed gerekend een gulden en drie cent. Tegen die rekening was niet veel in te brengen: Pak Telas, zoo ging de wijze petinggi verder, betaalt jou nu contant f. 1.50, dan verliest jij geen cent, integendeel je verdient zoo maar zonder wat te doen 47 ct., is dat mooi of niet? Pak Telas vond de regeling ook billijk en betaalde zeer coulant f 1.50.

Pak Oentoeng verdween; tegen een dorpshoofd kan je toch niet op. Iedereen was tevree. Pak Telas met f 89, de petinggi met f 11 + 110 × 3 ct., en het paard met een welverdiende rust.

Een veelzeggende bekentenis.

In de *„Glascow Herald”* schreef de Prot. Geestelijke Dr. KOLUM naar aanleiding van het congres der Schotsche Kerk over de groei en beteekenis van het catholicisme in Engeland:

„Het is opvallend, dat in het gebied waar ik werkzaam was, en dat was gedurende 50 jaar twee protestantsche kerken in een theather en een synagoge zijn veranderd, terwijl de katholieken een nieuwe kerk hebben gebouwd en vier kerken hebben moeten vergrooten, om de vele geloovigen te kunnen bevatten. Ik getuig hier openlijk als het godsdienstonderricht der katholieken op gelijke trap stond als op de niet-katholieke scholen, dan zouden de katholieke kerken ook even nutteloos zijn als die der andersdenkenden.

Methodisten-secten vereenigd?

In Albert Hall in Londen vond den 21 September in tegenwoordigheid van 10.000 personen de samenvoeging plaats van de drie Methodistische secten, n.l. de Westleyaansche, de Primitive en de Vereenigde Methodisten, tot de „Methodistenkerk van Groot-Britanië en Ierland. De nieuwe kerk telt ruim 12 millioen leden.

De hertog van York was als vertegenwoordiger van den Koning aanwezig.

Behalve de Lord-Mayor van Londen de Aglicaansche bisschop van Londen, en andere geestelijke autoriteiten waren mede aanwezig de Minister van Handel Walter Runciman, Dir Sociah Stamp en andere wereldlijke en geestelijke hoogwaardigheidsbekleeders.

Mooie cijfers.

Volgens de nieuwste uitgaven van *„The Official Catholic Directory”* is het aantal katholieken in de Vereenigde Staten gestegen tot 20.326.391. In de laatste 10 jaar is het aantal katholieken toegenomen met 2.131.587 In het afgeloopen jaar zijn er 40.269 personen tot de Kath. Kerk overgegaan

De Paulus van het Hooge Noorden.

De moed en zielenijver van den Apost. Vicaris van Keewatin, met reden „de reizende Bisschop“ genoemd, zijn met de jaren niet afgenomen. Niettegenstaande zijn 70 jaren, scheepte Mgr. Charlebois zich nog in op de traditioneele kano voor een reis van twee maanden om de eenige verspreide indiaansche dorpjes te bezoeken tusschen Lepas en Winnipeg-meer in Canada. Nieuws dat ons door de Indianen bericht werd, meldt dat op de eerste dagreis zeer veel werk gedaan werd. Daar hij goed de streek kende, na ze reeds 40 jaren te hebben doorloopen, had hij bij zijn vertrek slechts een jonge Broeder met zich genomen. Een kleine draagbare benzine-motor moest de kano voortdrijven, doch op een afstand van 15 mijlen van het te bereiken doel, was de benzinevoorraad verbruikt. Men moest nu met de ouderwetsche pagaaien verder roeien, die ook door Mgr. verschillende uren werden gehanteerd, tot hij 's avonds 11 u. op zijn bestemming aankwam. Mgr. bekende dat hij doodmoe was en dat hij geen mijl meer zou kunnen afleggen. 's Anderen daags las hij nochtans de H. Mis, diende het H. Doopsel en H. Vormsel toe aan zijn beminde Indianen en deed daarna nog een tocht van drie mijlen om het kerkhof in te zegenen.

Hoeveel Priesters zijn er op de wereld?

Volgens de nieuwste statistieken zijn er thans op de geheele wereld 321.000 Katholieke priesters en wel 257.000 seculiere en 64.000 ordensgeestelijken

Over de verschillende werelddeelen is dit aantal verdeeld als volgt: Europa 252.000; Amerika 51.500, Afrika 4800, Azië 10.500 en Australië 2200. In vergelijking met de cijfers van het begin dezer eeuw is een toename van bijna 100.000 priesters waar te nemen. De laatste statistiek werd ongeveer 30 jaar geleden samengesteld en gaf toen aan 230.000 priesters.

Het is echter wel belangwekkend er de aandacht op te vestigen, dat ondanks deze groote toename er toch nog een groot gebrek aan priesters is, zoodat er nog 30.000 te kort zouden komen, als er op iedere 30.000 zielen maar één priester beschikbaar was.

Voor straf tot doodgravers aangesteld.

Het Parlement in Peru heeft een wet aangenomen betreffende den handel in onzedelijke boeken, platen en geschriften. Drukkers of uitgevers van een werk, dat als onzedelijk beschouwd wordt, moeten een boete betalen ter waarde van 1500 exemplaren van het bewuste boek of plaatwerk.

Indien de uitgever deze geldboete niet kan betalen, dan moet hij voor straf vier maanden het beroep uitoefenen van doodgraver op een kerkhof.

Toen de wetgever van Peru deze strafbepalingen maakte, ging hij daarbij terecht uit van de zeer juiste redeneering, dat degene die de jeugd verpesten door hun slechte lectuur, in den waren zin des woords doodgravers zijn van hun volk. Bovendien is dit de meeste geschikte gelegenheid om geldstraf in arbeidstraf te veranderen.

Vuurwerk in Suriname.

Na bij der zake kundigen ingewonnen informaties is ons gebleken, dat in Paramaribo Kerstmis en Nieuwjaar heel veel kalmer en veel minder luidruchtig gevierd wordt dan hier op Curaçao.

Het afsteken van vuurwerk komt daar ook voor, doch is niet te vergelijken met de gewoonten van hier.

Nu lazen we in *de West* van Suriname omtrent het afsteken van vuurwerk de volgende beschikking van den Procureur-Generaal aldaar.

„De procureur-generaal roept de medewerking in van het publiek om bij het afschieten van vuurwerk bij de komende feestdagen zooveel mogelijk rekening te houden met de kerkdiensten en den hinder, die zieken daarvan kunnen ondervinden.”

„DE SPORT"

Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Competitie-standen per 31/12/'32.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	gem.
Jong Holland	9	8	0	1	20	4	16	
Volharding	9	7	2	0	25	6	16	
Asiento	9	5	3	1	13	6	13	
Transvaal	9	5	2	2	19	6	12	
Trappers	9	4	2	3	12	6	10	
R. C. C.	9	3	1	5	15	12	7	
Republiek	9	2	2	5	10	11	6	
Go Ahead	9	2	1	6	5	20	5	
Trekvogels	9	0	3	6	4	23	3	
M. S. Z.	9	1	0	8	4	33	2	
Res. 1ste kl.								
R. C. C. 2	7	6	1	0	16	2	13	
Republiek 2	7	4	2	1	9	3	10	
Trappers 2	7	4	1	2	9	5	9	
Jong-Holland 2	7	3	2	2	12	5	8	
Volharding 2	7	3	1	3	7	7	7	
Asiento 2	7	3	1	3	6	14	7	
Transvaal 2	6	0	1	5	2	12	1	
Trekvogels 2	6	0	0	6	2	13	0	
2de klasse								
BISMARCK	10	7	3	0	20	0	17	
De Ruiter	10	5	4	1	11	2	14	
D. D. V. O.	10	6	2	2	16	8	14	
Juliana	10	5	2	3	11	5	12	
Ajax	10	3	4	3	9	6	10	
Hercules	10	3	2	5	8	12	8	
Van Nes	8	3	2	3	6	9	8	
D. N. S.	10	2	4	4	6	11	8	
Olympia	9	1	5	3	2	8	7	
Morningstar	8	2	0	6	2	19	4	
S. D. O.	9	1	0	8	2	10	2	

Zeer tot ons leedwezen moeten wij melding maken van het feit, dat de rechtsbinnen van Trekvogels even voor het einde van den wedstrijd Trappers — Trekvogels om den Prince-beker, door een ongelukkig toeval zijn been heeft gebroken.

Wij wenschen den Heer Bechthold een spoedig algeheel herstel.

UITSLAGEN.

Trappers — Trekvogels : gestaakt 2 — 0 voor Trappers.

Wedstrijd Programma.

Zondag 15 Januari 1933.

MUNDO NOBO.

ten 4 uur Beslissingwedstrijd Kampioenschap 1933.

JONG-HOLLAND — VOLHARDING

Scheidsrechter: F. Kranenburg
Grensrechters: Fraser
Schouwee

In geval gelijk-spel is volgens het bepaalde in Art. 3 4de lid van he Huishoudelijk Reglement het navolgende van toepassing:

Bestaat een halve beslissingscompetitie uit een wedstrijd, dan zal, indien de stand na 60 minuten gelijk mocht zijn, als volgt worden verlengd:

a. na het verstrijken van de 60 minuten wordt geloot voor beginschop of doelkeuze;

b. na 7½ minuut wordt van doel gewisseld.

c. is na het verstrijken van de 7½ minuut niet gedoelpunt, dan wordt de wedstrijd op nader te bepalen datum opnieuw vastgesteld en bij gelijkspel wordt volgens dezelfde regeling verlengd;

d. is na de tweede wedstrijd geen beslissing verkregen, dan beslist het doelgemiddelde van de competitie bedoeld in het 1ste van dit artikel.

Bij gelijk doelgemiddelde beslist het lot.

	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	v. t.	Pt.
Jong-Holland	9	8	0	1	20—4	16
Volharding	9	7	2	0	25—6	16

Prijzen der plaatsen.

Overdekte tribune	F. 1.00
Open tribune	0.75
Derde rang	0.25

ASIENTO-TERREIN
Res. 1ste Klasse — Transvaal 2 — Trekvogels 2
aanvang 3 uur precies

Algemeene Vergadering.

DONDERDAG 19 Januari 1933 in het Christelijk Militair Tehuis.
Aanvang 8.15 precies

AGENDA.

1. Opening
2. Notulen vorige Algemeene Vergadering
3. Jaarverslag
4. Reglementswijziging
5. Bestuursverkiezing
6. Benoeming Kascommissie
7. Candidaatstelling voor:
   - Commissie van Beroep
   - Spelregel- & Protestcommissie
   - Elftalcommissie
   - Reglementscommissie
8. Rondvraag
9. Sluiting.

Vereenigingen, welke niet op deze Vergadering zijn vertegenwoordigd op de wijze als in Art. 22|3a|, of indien de vertegenwoordigers niet in het bezit zijn van de onder Art. 22|3b vermelde schriftelijke verklaring, verbeuren een geldboete van F. 5,—.

OEFENDAGEN MUNDO NOBO.

Vereenigingen, welke op Mundo-Nobo willen oefenen, worden verzocht hunne wenschen dienaangaande schriftelijk in te dienen bij den Eersten Secretaris tot en met den 25den dezer.

Bij het samenstelling van het oefen-programma zal zooveel mogelijk met deze wenschen worden rekening gehouden.

Hardloopwedstrijd.

Op Zondag 22 Januari houdt de C.V.V. *Van Nes* een hardloopwedstrijd over 5 K. M. door Willemstad. De route is als volgt:

Beginpunt, Hendrikplein, Pietermaai, Damplein, Concordiaplein, Scharloweg, v. Raderstraat, Wilhelminabrug, Ruiterkade links, Emancipatiestraat, Concordiaplein, Pietermaai, Damplein, Nieuwstraat, Theaterstraat, Hendrikplein onder de poort door Fort Amsterdam, waar het eindpunt is,

Als prijzen zijn beschikbaar gesteld:

1e prijs een zilveren beker.

2e, 3e, 4e, verschillende kunstvoorwerpen

ontvangen van de Firma Sunny Isle, Sluiters, den Heer C. Winkel, van de Firma Mensing & Co als vertegenwoordiger van de *Heineke's Bierbrouwerij* en van de firma Morris C. Curiel & Sons.

Een zilveren Wisselbeker voor de club, die de beste prestatie levert over de drie beste deelnemers.

De zilveren wisselbeker wordt eigendom der vereeniging als deze driemaal achtereenvolgens of vijf maal in het totaal gewonnen is.

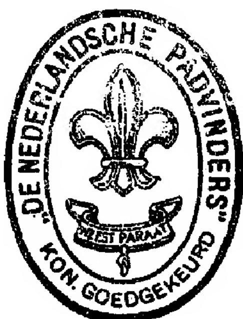
De inschrijving sluit 19 Januari 1933 en de kosten bedragen f 0.50 per persoon.

De deelnemers moeten 22 Januari 's morgens om half zeven aanwezig zijn in het Waterfort tot in ontvangstname der wedstrijdnummers.

De uitreiking der prijzen vindt plaats na afloop van den wedstrijd in de cantine in het Waterfort.

Tijdens den wedstrijd zal er ten strengste op gelet worden, dat niemand hulp krijgt van buitenstaanders. Gebeurt dit, dan zal onmiddellijk diskwalificatie hiervan het gevolg zijn. Langs de geheele route bevinden zich Controleposten.

De prijzen zijn te bezichtigen bij de firma MARCHENA, MORON & Co.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD
CURAÇAO.

Groep 1. - RIF - Badhuisweg.
Troepdienst en Horde-Nieuws van van Maandag 16 tot en met Zondag 23 Januari 1933.

Mededeelingen:

Aan alle jongens, welke op mijn verjaardag hunne sympathie bewezen, mijnen oprechten dank.

Wedstrijd gewonnen door patrouille HERTEN, met 570 punten. Patr. Leider G. WAGNER.

PATROUILLE AVONDEN.

HERTEN . . . Maandag
WOLVEN . . Dinsdag — van 6.30
ARENDEN . . Donderdag — tot 7.30 uur
VOSSEN . . Vrijdag

Programma als zooals deze op Studiepatrouille en door den Hopman aan de P.L.'s bekend gemaakt is.

WOENSDAG.

Muziektraining van 4.30 tot 5.30 uur.
Zwemmen van 5.30 tot 6.30 uur.

TROEP-AVOND.
van 6.45 tot 8 uur.

Programma:
Exercitie-Tooneel-Spel-Kamp-Instructie

STUDIE-PATROUILLE.
Program v.d. Hopman voor de Patr. Avonden.

Nieuwelingen-Training
van 6 tot 7.30 uur.

ZONDAG

TROEPBIJEENKOMST.
Verzamelplaats Fort NASSAU.
OM 2 UUR VERZAMELEN.
Sluipoefening en Seinoefening.
(seinvlaggen mede).
Indiaansch Duel.

HORDE-NIEUWS.

Dinsdag

om half vijf verzamelen voor Tooneel-Sterwerk-Spelen en Zang.

Vrijdag.

om half vijf verzamelen voor Spelen en een Teekenwedstrijd om prijs
Verhaal: De Roode Inktpot.

Fragment uit Padvindersleven.

Zie-zoo. Daar was de December-vacantie. Lang was er alreeds naar verlangd, en dit niet alleen om de spanning, of je RAPPORT goed zal zijn.... eenige weken achter elkaar niet naar School, is ook heel ideaal, niet waar?

Zullen wij ons in de vacantie niet vervelen? Neen, want daarvoor is 't Troepleven te fijn, en dat hebben de Oefeningen, Sint Nicolaasviering en Kerstmis weer bewezen en dan komen de drie dagen op Fort Beekenburg te Caracas-Baai.

Een sombere, zwaarbewolkte lucht, af en toe een kletterende regenbui. Toch om 1 uur zijn allen reeds verzameld om op tocht te gaan. De leiders hebben enkele malen reeds bedenkelijk naar de lucht gekeken, en besluiten nog even te wachten, misschien is het strakjes droog. De regenbuien hebben echter een mooier plan en sluiten een verbond, zich samenvoegende tot een druilerige, aanhoudende motregen.

Een grondzeil wordt als dakbedekking over de truck gespannen en komt de order „Opladen en klaar voor vertrek". Alles is in een ommezien gebeurd, nu de lokalen gesloten en tien minuten later is alles op weg.

Steeds wordt op Padvinders-avontuur of tochten ondervonden, dat artikel 8 der Padvinderswet: „Een Padvinder glimlacht en fluit onder alle moeilijkden", recht van bestaan heeft en daardoor steeds een prettige sfeer weet te bewaren. Ook nu, als daar bij salinja, de truck zuchtend en steunend over 't slechte weer en de weg, geen zin heeft verder te gaan en alle wanhopige pogingen ten spijt, geen geluid meer wil geven.

De regen denkt er ondertusschen anders over en verdubbelt zijne pogingen, de Aarde rijk te bevochtigen.

Daar nadert een groote truck, deze wordt gehuurd en alles overgeladen. Zoo wordt de tocht voortgezet.

Dan wordt Fort Beekenburg bereikt. Alles is nu vol bedrijvigheid. Ordelijk maar druk zijn allen in de weer, Slaapzaal, Eetzaal, Keuken en Huiskamer krijgen een gezellig aanzien.

De korte schemering valt en de lichten worden ontstoken. Plots een fluitsein. Vijf minuten later zitten de jongens aan de lange banken links en rechts van de groote tafel-patrouillegewijs. 't Is een lust voor den leider zijne boy's hunne grage magen te zien vullen. Eén plezier, al vroolijkheid, en toch ordelijk.

De twee koks voor dezen maaltijd gaan rond en zorgen dat allen steeds goed voorzien en de bekers gevuld zijn.

Als de leider spreekt, zijn allen stil, en wordt door deze de „Corvê patrouille" aangewezen, welke de eetzaal schoon zal maken en voor de verdere werkzaamheden dien avond zorg zal dragen.

De andere drie patrouille's zijn vrij tot 7 uur. Van deze vrijheid wordt druk gebruik gemaakt. De schijven der SjoelBak rollen regelmatig langs hun baan. Aan een der kleine tafeltjes is volle aandacht voor het Dominospel. Weer anderen zijn aan 't lezen, terwijl de leider eenige klasse-eischen ter aanteekening krijgt.

De corvè-patrouille meldt „Alles klaar." De Hoofd-Patr. Leider denkt er anders over, en vindt de zaak „Niet schoon genoeg". Zoo worden zij weer weggestuurd, maar dan komt toch alles keurig in orde, en volgen verdere aanmerkingen.

Al is ook niets mooier dan een Kampvuur, de maan is verdwenen, en is de lucht bezaaid met sterren.

't Gevolg is, dat de jongens in een, grooten kring verzameld in het Huis hunne Recreatie-Nummers patrouillegewijs opvoeren. Daarna beluisteren zij een spannend verhaal van Moed, Volharding en Trouw.

't Is omstreeks 9 uur als de Verkenners in hunne dekens gehuld, gelijk Indianen in een lange linie, eene korte tocht door de omgeving maken. De maan, welke nu als een Koningin te midden der tallooze sterren glanst, werpt hare zacht schijnsel op de prachtige omgeving rondom de zee, met eene lichtglans overgietende. Grillig steken de hooge rotsen rondom nu af tegen 't oude fort, daar liggend als een naar voren gekomen herinnering uit de Middeleeuwen, roept beelden op uit vervlogen tijden.

Bij terugkeer is 't Taptoe en blaast de hoornblazer op 't oude Fort *„Naar Bed."*

Ingezonden stuk.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

Saba Dec. 31 1932

The Amigo di Curaçao
Willemstad

Dear Mr. Editor,

Kindiy allow space in your paper for the following:

On behalf of the people, who suffered damages to property etc. a word of thanks is hereby rendered to His Excellency, Gov. van Slobbe for his deep interest shown immediately upon his knowlegde of the disastrous hurricane of recent date, for the homes re-habilitated and for the food stuffs distributed, the recepients will ever remember and try to prove their gratitude. Also our Gezaghebber G. D. Meiners, Jonkheer W. de Brauw, Dr. Berginveldt and others; appreciation runs high for their untireing efforts to adjust matters to the satisfaction of all.

For the people of Saba,
H. S. Johnson
Sr. Landraad.

De strijd tegen den godsdienst in Spanje

Het officiëele verslag omtrent de laatstgehouden vergadering van den Ministerraad vermeldt, dat het wetsontwerp, waarbij de positie der religieuze congregaties wordt geregeld, door de Regeering is goedgekeurd en ten spoedigste ter behandeling naar de Cortes zal gezonden worden.

Dit wetsonderwerp is een uitvloeisel van art. 26 van de Spaansche Constitutie als volgt:

„Alle belijdenissen worden beschouwd als associaties, die onderworpen zijn aan een bijzondere wet.

De staat, de provincies, noch de gemeenten zullen de kerken, godsdienstige instellingen of associaties mogen steunen, onderhouden of op eenigerlei wijze begunstigen.

Bij een afzonderlijke wet zal de afschaffing van de begrooting ten behoeve van het onderhoud van den clerus geregeld worden. Binnen het tijdvak van twee jaren zullen alle subsidies aan den clerus zijn vervallen.

De religieuze congregaties, die volgens haar statuten door hare leden behalve de drie kanonieke gelofte nog een vierde gelofte van gehoorzaamheid laten afleggen, worden ontbonden. Haar goederen worden genationaliseerd en bestemd voor werken van liefdadigheid en het onderwijs.

De overige religieuse orden zullen onderworpen zijn aan een speciale wet, waaraan de volgende beginselen ten grondslag zullen liggen:

1. De congregaties, die door haar werkzaamheden gevaarlijk kunnen worden voor de veiligheid van den Staat, worden ontbonden.

2. Alle leden der congregatie moeten ingeschreven zijn in een speciaal daartoe strekkend register, hetwelk zal berusten bij den Minister van Justitie.

3 De religieuze congregaties zijn niet bevoegd om voor zich zelf of voor derden meer goederen te verwerven of te behouden, dan noodig zijn ter onmiddellijke vervulling van die taak die zij zich gesteld hebben of voor de levensbehoeften van haar leden.

4. Het is den religieuze congregaties verboden industrieele ondernemingen te bezitten of handel te drijven of zich bezig te houden met het onderwijs.

5. De religieuze congregaties zijn onderworpen aan alle belastingwetten van het land.

6. De religieuze congregaties zijn verplicht alle jaren rekenschap van het beheer harer goederen af te leggen aan den Staat.

7. De goederen der religieuze congregaties kunnen genationaliseerd worden.

Grootere willekeur is er wel moeilijk denkbaar.

Alles wat hier *nationaliseeren* of *confiskeeren* enz. genoemd wordt, is niets dan roof en diefstal.

Goederen, die op volkomen wettige en eerlijke wijze verkregen zijn, hetzij door erfenis van familie, of door schenking en liefdadigheid van katholieken, worden hier eenvoudig aan de wettige eigenaars ontroofd.

Welk vertrouwen verdient een regeering, die op dergelijke gewetenlooze wijze met het persoonlijk, wettig bezit van haar onderdanen omspringt?

Als men bedenkt, dat dit artikel is aangenomen met de stemmen van alle Cortesleden behalve der katholieken, en dat Azaṇa nog onlangs een heftig anti-clericale rede heeft gehouden te Santander, dan kan men niet anders verwachten dan dat de nieuwe wet denzelfden anti-katholieken geest zal ademen als het boven aangehaalde art. 26 der Constitutie.

Naar aanleiding van de ingediende wet op de Religieuze Congregaties schrijft *„El Mati."*

Wij waren reeds op het ergste voorbereid, maar thans na het lezen van den officieelen tekst van dit wetsontwerp zijn wij als met ontzetting geslagen.

Wie zou ooit geloofd hebben, dat in een ambtelijk stuk zooveel sectarischen haat zich zoo cynisch zou kunnen botvieren? Het is voor een ieder duidelijk, dat de Wetgever niet bedoeld heeft het leven der religieuse congregaties aan wettelijke bepalingen te binden; neen hij wil ze verstikken en vernietigen.

De wet levert haar in de toekomst over aan den eersten den besten belanghebbende of kwaadwillige. En deze vervolgingswet bepaalt zich niet tot het bestrijden der religieuze congregaties, maar doet bovendien een aanval op de geheele kerkelijke organisatie. Men zie slechts artikel 11: „De kerken en de daarbij behoorde gebouwen, de bisschoppelijke paleizen, de woningen der pastoors met de daarbij behoorende tuinen, de seminaries, kloosters en andere gebouwen, bestemd voor den katholieken eeredienst en zijne bedienaren, zijn het eigendom van den Staat."

Ook alle kerkmeubelen en voorwerpen, die bestemd zijn voor den katholieken eeredienst vervallen aan den Staat. Dergelijke onteigeningen noemt men tegenwoordig wel eens „socialisatie", maar wij hopen, dat de Spanjaarden, die nog niet door sectarisme verblind zijn, een andere en juistere benaming zullen vinden.

Dit wetsontwerp is zoo venijnig sectarisch, dat niet alleen de katholieke leden van de Cortes, maar alle afgevaardigden, die nog eenig gevoel hebben voor de eischen van de elementaire rechtvaardigheid en voor de menschelijke vrijheid, zich krachtig tegen dit Regeeringontwerp zullen verzetten.

Er moge gebeuren wat wil, maar wij zullen onze plicht weten te vervullen en niet berusten in onrechtvaardige wetten; van nu af zullen wij met alle wettige middelen strijden tegen dit wetsontwerp, totdat het zal worden teruggenomen, zoo zegt *El Mati.*

Daar kan de regeering te Madrid voorloopig mee doen!

Ze zaait geen wind, maar storm.

Adverteer steeds

in de

Amigoe di Curaçao.

